

LESNICKÉ AKTUALITY. 1

VLADIMÍR NOVÁK

20. 5. 61

dřevokaz čárkovaný a boj proti němu

2496

SZN

INŽ. VLADIMÍR NOVÁK

2446

DŘEVOKAZ
ČÁRKOVANÝ
A BOJ
PROTI NĚMU

1960

STÁTNÍ ZEMĚDĚLSKÉ NAKLADATELSTVÍ
PRAHA

ÚVOD

Nápadné bělavé hromádky drtinek, objevující se každoročně na nejručnějším jehličnatém materiálu v celé palearktické oblasti — od Japonska přes Sibiř a celou Evropu až po západní pobřeží Spojených států amerických a Kanady, od severní Afriky až po Skandinávii, vyzrazují škodlivou činnost drobných kůrovců, dřevokazů, kteří v celé oblasti svého výskytu působí jak lesníkům, tak i dřevařům nemalé starosti.

Přiléhavé pojmenování tohoto kůrovce „dřevokaz“ naznačuje jeho charakter především jako technického škůdce, který budováním systému chodeb ve dřevě materiál značně znehodnocuje. Takové poškození, projevující se mimo jiné též v nepříjemném zbarvení (zčernání chodeb a modrání jejich okolí), má za následek omezení rozsahu použitelnosti napadeného dřeva, zejména u cennějších sortimentů; je přirozené, že vylučuje možnost zařazení do dýchárenské kulatiny, rezonančního dřeva apod.

V kapitalistických státech bývá běžně dřevokaz čárkován jako jeden z nejhojnějších a nejnebezpečnějších do skupiny tzv. ambrosiových*) brouků (*ambrosia beetles*), kteří v pravém slova smyslu hýbou dřevařskými trhy: tak např. z referátu M c M u l l a n a (1956) z dřevařské společnosti v Britské Kolumbii se dovídáme, že dosud platí velmi přísné karanténní předpisy, zakazující dovoz dřeva napadeného dřevokazy do Austrálie; trhy Nového Zélandu a jižní Afriky jsou dokonce pro dřevo, poškozené, a i když ambrosiovými brouky již opuštěné, zcela uzavřeny.

Týž autor se domnívá, že finanční ztráty působené škodlivostí ambrosiových brouků jako celku dosahují tisíců a možná i milionů dolarů ročně. Proto také od roku 1947 poskytovala např. společnost British Columbia Forest Products Limited universitě subvenci 40 000 dolarů ročně pro umožnění studia bionomie těchto ambrosiových brouků a přirozené pro vypracování návrhů ochrany dřeva proti nim.

V socialistickém hospodářství, které nám ukládá hospodárné a plánovitě využití dřeva, znamená poškození tímto broukem velmi nepří-

*) *Ambrosia* je obecný název pro houby, již se tito kůrovci živí.